

Den 2. april 2021

DVR anbefalinger til det fortsatte arbejde med reduktion af antibiotikaforbruget til grise

Det Veterinærmedicinske Råd har på sit møde 11. marts 2021 vurderet oplysningerne om svinesektorens forbrug af antibiotika og lægemiddelzink i perioden 1. januar – 31. december 2020. Fødevarestyrelsen har oplyst til rådet, at der sås en øgning på 4,5 pct. i ordineringen af antibiotika til grise i 2020 sammenlignet med 2019. Stigningen er sket i en periode, hvor forligskredsen bag Veterinærforlig III på anbefaling fra Det Veterinærmedicinske Råd har sat en politiske målsætning, som indebærer, at der for årene 2019 til 2022 skal ske en reduktion i antibiotikaforbruget med 2 pct. per år i alt 8 pct. beregnet med udgangspunkt i forbruget i 2018. Målet er defineret som anvendt antibiotika målt i kilo aktivt antibiotika.

Det Veterinærmedicinske Råd anbefaler fortsat en ansvarlig antibiotikaanvendelse til grise med det formål at forebygge selektion for og udvikling af antibiotikaresistente bakterier.

Rådet understreger den nuværende politisk vedtagne målsætning om en samlet reduktion på i alt 8 pct. af antibiotikaforbruget til grise i 2022 set i forhold til antibiotikaforbruget i 2018. Rådet støtter, at udviklingen i antibiotikaforbruget skal opgøres i samlet mængde antibiotika samt tillige i forhold til produktionens størrelse.

Rådets anbefalinger til reduktion af antibiotikaforbrug til grise

Rådet ønsker at supplere anbefalingerne fra september 2020 med følgende:

- Rådet anbefaler, at der igangsættes et analysearbejde til belysning af, om der er reel mulighed for at sænke antibiotikaforbruget til grise yderligere i de eksisterende produktionssystemer. Analysearbejdet kan med fordel tage udgangspunkt i nuværende nicheproduktioner så som produktionen af grise "Opdrættet Uden Antibiotika (OUA)" samt økologisk- og frilandsproduktion.
- Rådet anbefaler, at der skabes fornyet fokus på rådets anbefaling og den af forligskredsen vedtagne 8 pct. reduktion i antibiotikaforbruget til grise 2019-2022. Dette kan f.eks. gøres via nyhedsbreve fra Fødevarestyrelsen, erhvervet og Dyrlegeforeningen.

På baggrund af stigning i antibiotikaforbruget til grise i første halvår 2020 havde Det Veterinærmedicinske Råd en drøftelse i august 2020. Rådet afgav en række foreløbige anbefalinger om initiativer. På baggrund af udviklingen i antibiotikaforbruget for hele 2020 fastholder rådet fortsat følgende anbefalinger (september 2020):

1. Rådet anbefaler, at myndighedernes indsats snarest fokuserer både på besætningsejere med antibiotikaforbrug over gennemsnittet og praktiserende

Den 2. april 2021

dyrlæger, som ordinerer de største mængder af antibiotika. Det skal således undersøges, om der er sammenhæng mellem et mindre antal dyrlægers store ordinerer af antibiotika og evt. særlige driftsformer i de svinebesætninger, som de pågældende dyrlæger har rådgivningsaftaler med.

2. Rådet anbefaler, at opgørelser over forbrugsmønstre, herunder benchmarking af besætninger og dyrlæger, gøres tilgængelige for besætningsejere og praktiserende dyrlæger med henblik på en styrket rådgivningsindsats og øget effektivering af indsatser til reduktion af antibiotikaforbruget.
3. Rådet anbefaler, at Fødevarestyrelsen over for erhverv og dyrlæger tydeliggør, at de danske regler vedr. udlevering, opbevaring og anvendelse af antibiotika indebærer et privilegium med betydelige frihedsgrader og fleksibilitet i forhold til andre sammenlignelige landes regler.
4. Rådet anbefaler, at erhvervets organisationer gennemfører informations- og hygiejnekampagner rettet mod svineproducenter og med specifikt fokus på reduktion af antibiotikaforbrug og awareness-skabelse hos dyrlæger og producenter. Rådet opfordrer herunder erhvervet og dyrlægerne til at gøre brug af rådets anbefalinger vedrørende "God klinisk praksis".
5. Rådet anbefaler, at Fødevarestyrelsen snarest gør det muligt for dyrlægerne at rådgive besætningsejerne om afkortning af den anviste behandling, jf. rådets anbefaling herom. Rådet anbefaler dette vel vidende, at der kommer nye regler på området den 28. januar 2022, hvorefter behandlingsperioden, der er angivet i det enkelte lægemiddels produktresumé, skal følges uden mulighed for afkortning.

På Det Veterinærmedicinske Råds møde 11. marts 2021 oplyste Fødevarestyrelsen, at rådets anbefalinger fra september 2020, har givet anledning til at følgende initiativer:

- Supervision af svinedyrlæger.
- En opfølgende kontrollkampagne med fokus på flokmedicinering i grisebesætningerne.
- Analyse af muligheder for benchmarking af såvel praktiserende dyrlæger som besætninger i det nye VetStat.
- Nyhedsbrev til dyrlæger med anbefaling til "God klinisk praksis" for praktiserende dyrlægers virke i grisebesætninger specielt med henblik på flokbehandling af grise.
- Nyhedsbrev til dyrlæger med anbefaling om mulighed for afkortning af den anviste antibiotikabehandling.

Den 2. april 2021

Det Veterinærmedicinske Råds vurdering af udviklingen af antibiotikaforbrug til grise i 2019-2020

I 2019, som var det første år i perioden for den nye målsætning, faldt antibiotikaforbruget til grise med 2,7 pct., og samtidigt var der et fald i antal producerede grise på 3,0 pct.

Første halvår 2020 udviste en markant stigning i antibiotika på 7,0 pct. set i forhold til samme periode 2019. Erhvervet oplyste, at stigning i griseproduktionen og et øget behov for sygdomsbehandling var de væsentligste årsager. Data for hele 2020 viser, at antibiotikaforbruget til grise ligger 4,5 pct. over forbruget i 2019 (målt i kilo aktivt antibiotika), hvilket i et vist omfang kan forklares ved, at produktionen af grise er øget med 3,5 pct. Den politiske målsætning tager ikke hensyn til udvikling i produktionen af grise hverken i opadgående eller nedadgående retning.

Fødevarestyrelsen har til rådet oplyst, at styrelsen fremadrettet supplerende vil opgøre antibiotikaforbruget relativt til udviklingen i produktionen af grise. Denne opgørelsesmetode har en række udfordringer, herunder at oplysninger om produktionen af grise offentliggøres sent i forhold til at kunne forklare og agere på den aktuelle udvikling i antibiotikaforbruget. Fødevarestyrelsen er ved at undersøge muligheder for hurtigere at kunne udarbejde en sådan opgørelse, og styrelsen vil inddrage både Det Veterinærmedicinske Råd og DK-VET i dette arbejde. Rådet ønsker at få forelagt resultatet af dette på rådets næstkommende møde.

I 2020 er der sket en stigning i forbruget af lægemiddelzink på 4,1 pct., hvilket modsvarer stigningen i antal producerede grise. Grundet den miljøskadelige virkning af zink, har EU-Kommissionen besluttet, at markedsføringstilladelse for lægemiddelzink skal tilbagetrækkes senest 1. juli 2022. Der pågår forskning for at finde kost-effektive muligheder for at håndtere dette. Dette til trods, er Rådet opmærksom på, at der vil kunne opstå et stigende behov for antibiotikabehandling af fravænningsdiarre fra efteråret 2022, når der ikke længere er adgang til lægemiddelzink.

Rådet fremhæver afslutningsvis, at der i 2021 kan forventes resultater fra en lang række forskningsprojekter initieret i det aktuelle Veterinærforlig III. Projekterne er på forskellig vis relevante for den fremtidige antibiotikapolitiske indsats og dermed også relevante for rådets fremtidige arbejde.

Projekt 1: Betydning af råmælksindtag/fødselsvægt samt supplerende mælk/fodring i dieperioden for fravænningsvægt, tarmens robusthed samt sundhed og trivsel hos den fravænnede gris (7-30 kg) Born2Gut (2018-2021) på Aarhus Universitet

Projekt 2: Fodringsstrategi baseret på fermenteret korn og probiotika til forbedring af tarmsundhed og reducere af fravænningsdiarré hos grise (2018-21) på Aarhus Universitet

Den 2. april 2021

Projekt 3: Managementstrategier til høj fravænningsvægt og lavt antibiotikaforbrug (2018-2021) på Aarhus Universitet

Projekt 4: Robuste grise med funktionelle ingredienser i foderet ROBU-PIG (2019-21) på Aarhus Universitet

Projekt 5: Reduktion af fravænningsstress og af behov for antibiotika gennem fravænnning i farestien og brug af robust genotype (2020-21) på Aarhus Universitet

Projekt 6: Svineproducenters og deres medarbejders motivation og muligheder for at reducere antibiotikaforbruget (2020-21) på Aarhus Universitet

Projekt 7: Reduktion af antibiotikaforbrug og resistensudvikling gennem forbedret diagnostik og optimeret antibiotikaanvendelse (2019-21) på Københavns Universitet

Projektet er opdelt i 6 arbejdsopgaver:

- Årsager til fravænningsdiarre
- Sygdoms- og Infektionsdynamik infektionsdynamik ved fravænningsdiarre
- Årsager til navlebetændelse
- Sygdoms- og infektionsdynamik ved navlebetændelse
- Udvikling af antibiotikaresistens ved flok- og enkeltdyrsmedicinering
- Sundhedsovervågning

Projekt 8: Forekomst og forebyggelse af MRSA og diarré i frilandsbaserede produktionssystemer (2019-21) på Statens Seruminstitut

Projekt 9: Brug af støvmasker i svinestalde til beskyttelse mod MRSA kontamination (2019-21) på Statens Seruminstitut